

U GRAZU OTVORENA
IZLOŽBA »TRANS-LO-
KAL« - MREŽA DEVET
GRADOVA 1848.- 1918.

PREKOGRANIČNE SLIČNOSTI

● Na dokumentarnoj izložbi predstavljaju se sličnosti dijela srednjoeuropske regije i gradova koji su u jednom času svoje povijesti pripadali jednoj državi

Iz GRAZA za »Večernji list« Dorotea Jendrić

Jedinstvena izložba koja naglašava teritorijalnu povezanost devet gradova Srednje Europe u razdoblju koje je znatno utjecalo i na sadašnjost nekih gradova koji su u svom zemljopisnom zajedništvu i blizini činili mrežu sličnih naselja koja su se posebno intenzivno razvijala u posljednoj trećini 19. stoljeća do Prvoga svjetskoga rata, otvorena je u Gradskom muzeju u Grazu pod nazivom »Trans-lokal« - Mreža devet gradova (1848. - 1918.).

Izložba je realizirana na inicijativu ravnatelja Gradskoga muzeja u Grazu Gerharda M. Dienesa, a na njoj sudjeluju gradski muzeji Bratislave, Brna, Graza, Krakova, Ljubljane, Maunche- na, Pécsi, Trsta i Zagreba. Brojni pred- stavnici tih devet gradova prisustvovali su otvorenju izložbe u Grazu, a uz kustosice Muzeja grada Zgareba, ravnate- lja Vinka Ivića, kustosa Ivana Ružića koji je priredio austrijskim kolegama značajne eksponate za zagrebački dio izložbe, suradnicu Nadu Premerl, izlož- bu je razgledao i veći broj kulturnih radnika i suradnika Muzeja grada Za- greba. Na otvorenju je bio nazočan i Mladen Čutura, pročelnik Ureda za kulturu i znanost grada Zagreba.

Muzej grada Zagreba predstavlja Za- greb na ovoj izložbi izuzetno vrijednim eksponatima - od nacrtu za HNK i čeki- ca kojim je 1895. otvoreno kazalište, skulpturom »Zora« Ivana Rendića, vri- jednim primjerima cehovskih diploma i fotografija, zastavama Prvoga zagre- bačkoga radničkoga društva, Hrvatskoga sokola, plavom gradskom zastavom,

Detalj izložbe s eksponatima iz Muzeja grada Zagreba

stražarskom uniformom, bogato ukraše- nim gradonačelnikovim lancem (što su doista rariteti izložbe), ali i nacrtima za- grebačkih katedrala (stare i nove neogo- tičke Bolléove rekonstrukcije), nacrtima regulacijske osnove grada, te brojnim fo- tografijama, Penkalom i znakom tvornice Franck, među ostalima. Još nedovršena izložba (nije postavljena znanost) pri- ređena je u muzejskim sobama po cjelinama, a u prizemlju izložbenoga prostora postavljani su okviri međuna- rodnih događaja u politici, povijesti, znanosti i društvu koji su bitno utjecali na povijest cijele Europe.

Prvi put se u Grazu na jednome mje- stu povezuje regija i potcrtavaju paralele na području znanosti, prometa, ur- banističkoga planiranja i arhitekture, izgradnje kapitalnih objekata kao što su kazališta, religijskoga života, zna-čajnih pojedinaca, glazbenih, potom društvenih kontakata i prometne po- vezanosti, ali i umjetničkih utjecaja i primijenjene umjetnosti, razvoja indus- trije, trgovačkih i monetarnih veza, te ostalih društvenih kontakata koji do- kazuju paralele i suprotnosti gradova jedne regije.

S otvorenja izložbe u Grazu

Snimila D. JENDRIĆ

Dokumentima i eksponatima umjetničkoga obrta i primijenjene umjetnosti svjedoči se, primjerice, o prometnoj povezanosti (brodovi, mostovi), znanstvenoj, društvenoj atmo- sferi koja je vrlo slična u tih devet gra-

dova izvan sjaja metropola. Posebna je zanimljivost izložbe ponuda tradi- cionalnih jela izvučenih iz starih ku- harica svih devet gradova, koja će se služiti u obližnjem lokalu »Zur alten Münze«.